ΣΠΟΥΔΗ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

e-spoudi

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 20-4-2024

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της **Α** στήλης με αυτά της **Β.**
ΠΡΟΣΟΧΗ: τρία στοιχεία της Β στήλης περισσεύουν.

Α	Β
1) Σύνταγμα του 1911	α) Αβασίλευτη δημοκρατία
2) Σύνταγμα του 1864	β) Απόλυτη μοναρχία
3) Σύνταγμα του 1927	γ) Συνταγματική μοναρχία
4) Σύνταγμα του 1844	δ) Ψηφοφορία με σφαιρίδια
5) Σύνταγμα της Επιδαύρου	ε) Μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων
	στ) Αναδιοργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης
	ζ) Πολυαρχική εξουσία
	η) Κοινοβουλευτική δικτατορία

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2

Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών εννοιών:
α. Σκωρίες
β. Διώρυγα της Κορίνθου
γ. Πτώχευση του 1893

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β1

Τι γνωρίζετε για τη διπλωματική δράση του μητροπολίτη Χρύσανθου και του μητροπολίτη Γερμανού Καραβαγγέλη κατά το διάστημα 1919-1921 σχετικά με το ποντιακό ζήτημα;

Μονάδες: 14

ΘΕΜΑ Β2

Ποια ήταν τα αποτελέσματα της επανάστασης του Θερίσου;

Μονάδες 11

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΣΠΟΥΔΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Συνδυάζοντας τα παραθέματα που ακολουθούν με τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε:

α) στον τρόπο αντιμετώπισης των προσφύγων από τους κατοίκους της Άνω Σύρου κατά την περίοδο της Επανάστασης (μονάδες 10) και

β) στις δυσκολίες που συνάντησαν οι μικρασιάτες πρόσφυγες κατά τη διαδικασία της ενσωμάτωσης τους στην Ελλάδα και στις σχέσεις που διαμόρφωσαν αρχικά με το γηγενή πληθυσμό. (μονάδες 15)

Μονάδες: 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Οι κάτοικοι της Άνω Σύρου και οι Ερμουπολίτες

Οι εντόπιοι γενικώς εφέροντο προσηνώς προς τους πρόσφυγας και ετήρουν μάλλον επιφυλακτικήν στάσιν απέναντι αυτών, διότι ενόμιζον, ότι ούτως απέφευγον την σύγκρουσιν είτε προς την ελληνικήν είτε προς την τουρκικήν κυβέρνησιν. Παρά ταύτα όμως (...), ανησύχουν εκ της διαρκούς προσελεύσεως και συσσωρεύσεως των προσφύγων εις την παραλίαν της νήσου. (...) Η αμφίρροπος όμως στάσις των καθολικών κατά τας αρχάς της ελληνικής επαναστάσεως, ως και αι δια κτηματικούς λόγους κυρίως εγερθείσαι εν Σύρω έριδες μεταξύ εντοπίων και προσφύγων, ανέξεσαν και εσυνειδητοποίησαν την από αιώνων υπολανθάνουσαν θρησκευτικήν διαίρεσιν των κατοίκων. Πραγματικώς οι πρόσφυγες ελθόντες εγκατεστάθησαν εις γαίας καλλιεργημένας και ακαλλιεργήτους, αι οποίαι ήσαν και αι περισσότεραι, ανηκούσας εις τους εντοπίους. (...) Το ότι εσημειώθησαν επεισόδια μεταξύ γηγενών και προσφύγων δια κτηματικούς λόγους δεν είναι διόλου άξιον απορίας, διότι ήδη τοιαύτα είδομεν μεταξύ Σουλιωτών και εντοπίων Δυτ. Στερεάς Ελλάδος ως προς το Ζαπάντι, και μάλιστα δια γαίας άλλοτε τουρκικάς και όχι των εντοπίων. (…)Τας εν Σύρω έριδας υπεξέκαιον οι ιερείς αμφοτέρων των δογμάτων κηρύττοντες την μη ανοχήν και γινόμενοι ούτω η πέτρα του σκανδάλου. (...) Οι καθολικοί εν μέσω του πλήθους των προσφύγων απετέλουν θρησκευτικήν τινα ούτως ειπείν μειονότητα, προς προστασίαν της οποίας εξηκολούθουν να αγρυπνούν οι Γάλλοι.

[Απ. Βακαλόπουλος, Πρόσφυγες και Προσφυγικόν Ζήτημα κατά την Επανάστασιν του 1821, Ιστορική Μελέτη, Εν Θεσσαλονίκη 1939, σελ. 69-72]

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Πολλοί από τους πρόσφυγες γνώριζαν μόνο τούρκικα. Αν ήξεραν ελληνικά, συχνά επρόκειτο είτε για τη διάλεκτο της περιοχής του Πόντου, στις νότιες ακτές της Μαύρης Θάλασσας, η οποία ήταν ελάχιστα κατανοητή στους κατοίκους του βασιλείου (εν. της Ελλάδας), είτε για την πομπώδη καθαρεύουσα των σχολείων. Αντιμετώπισαν σε σημαντικό βαθμό την προκατάληψη των αυτοχθόνων, οι οποίοι σκωπτικά αποκαλούσαν τους νεοφερμένους, μεταξύ άλλων επιθέτων, και «γιαουρτοβαφτισμένους», υπονοούμενο για την εκτεταμένη χρήση του γιαουρτιού στην (πολύ καλύτερη) κουζίνα τους. Παρόμοια, πολλοί από τους Έλληνες της Ανατολίας, οι οποίοι προέρχονταν από μεγάλες οθωμανικές πόλεις, όπως η Σμύρνη, περιφρονούσαν τους κατοίκους της «Παλαιάς» Ελλάδας, τους Παλαιοελλαδίτες, θεωρώντας ότι έχουν επαρχιώτικους τρόπους.

[R. Clogg. Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας, 1770-2000, εκδ. Κάτοπτρο, Αθήνα 2002, σελ. 128]

ΘΕΜΑ Δ1

ΕΠΟΥΔΗ

Λαμβάνοντας υπόψη σας τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες των παραθεμάτων να αναφερθείτε:
Α) στην ίδρυση της Φεντερασιόν και τη δράση που αυτή ανέπτυξε μέχρι και την ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στην Ελλάδα (μονάδες 10)
Β) στις βασικές θέσεις του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος της Ελλάδος και τα προβλήματα που αντιμετώπισε κατά την μετεξέλιξή του σε Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (μονάδες 15)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Φεντερασιόν

Η Σοσιαλιστική Εργατική Ομοσπονδία Θεσσαλονίκης ξεκίνησε από τη μικρή πολιτική λέσχη που ίδρυσε ο Αβραάμ Μπεναρόγιας μαζί με λίγους συνεργάτες του κατά τη διάρκεια της επανάστασης των Νεοτούρκων, τον Ιούνιο του 1908. Σχεδόν ένα χρόνο αργότερα, το Μάιο και Ιούνιο του 1909, η μικρή σοσιαλιστική αυτή ομάδα αναδιοργανώθηκε και ονομάστηκε Σοσιαλιστική Εργατική Ομοσπονδία Θεσσαλονίκης, οργάνωση αποκλειστικά εβραϊκή. Ο Μπεναρόγιας και οι συνεργάτες του έλπιζαν να διευρύνουν την Φεντερασιόν επί ομοσπονδιακής βάσεως, έτσι ώστε να περιλάβει στους κόλπους της σοσιαλιστές όλων των εθνικοτήτων. Ωστόσο οι διαφορές ανάμεσα στις διάφορες εθνικής ομάδες και η έντονη εχθρότητα που επικρατούσε ανάμεσα στις σοσιαλιστικές οργανώσεις εμπόδισε μια τέτοια συνεργασία. Παρ' όλα αυτά, τα πρώτα χρόνια η Φεντερασιόν ανέπτυξε αξιόλογη δραστηριότητα οργανώνοντας τους εργάτες της Μακεδονίας και συμβάλλοντας έτσι σημαντικά στην ανάπτυξη του ελληνικού σοσιαλιστικού και εργατικού κινήματος μετά τους βαλκανικούς πολέμους και την προσάρτηση της Μακεδονίας στην Ελλάδα.
[Γ. Β. Λεονταρίτη, Το ελληνικό σοσιαλιστικό κίνημα κατά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο, μτφρ. Σ. Αντίοχος, εκδ. Εξάντας, 1978, σσ. 50-51]

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Το ιδρυτικό συνέδριο του Σ.Ε.Κ.Ε.

Το πρόγραμμα που ψηφίζεται στο ιδρυτικό συνέδριο (του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος – Σ.Ε.Κ.Ε.) τον Νοέμβριο του 1918 ... ζητά σε ό,τι αφορά το πεδίο της οικονομίας: «την δια νόμου καθιέρωσιν οκταώρου και κυριακής αργίας» την «ίδρυσιν υπό του κράτους ταμείων και συντάξεως... και... δωρεάν παροχήν της ιατρικής περιθάλψεως και φαρμάκων...». Ζητά επίσης την «κατάργησιν των εμμέσων φόρων...», προοδευτική φορολογία στο εισόδημα και στα κεφάλαια, «συμμετοχή του κράτους εις τα κέρδη των μεγάλων μονοπωλίων», εθνικοποίηση των συγκοινωνιών, των Τραπεζών, των μεταλλείων και «συμμετοχή των εργατών εις την διοίκησιν...» καθώς και τηνεθνικοποίησιν των 138 τσιφλικιών και των μοναστηριακών κτημάτων και την «παραχώρησίν των εις τας κοινότητας...»
[Κ. Μοσκώφ, Εισαγωγικά στην Ιστορία του Κινήματος της Εργατικής Τάξης, σσ. 413-414]

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Η γρήγορη άνοδος μιας νέας συνείδησης -της προλεταριακής-, έχει αναγκαστικά πολιτικό αντίκτυπο σ' όλη την πολιτική δομή του κυριάρχου συστήματος. Κι όμως παρά την οικονομική αθλιότητα, παρά τα συσσωρευμένα προβλήματα που φάνηκαν ξεκάθαρα μέσα από τα ερείπια της Μικρασίας, οι κομουνιστές σ' όλη αυτή την περίοδο δεν κατόρθωσαν να ξεφύγουν οριστικά από τη γωνιά που η αστική τάξη τους είχε τοποθετήσει. Πολιτικές αιτίες που συνείργησαν σ' αυτό:

ΠΟΥΑΗ

Η απομάκρυνση όλης σχεδόν της ιδρυτικής γενιάς του Σ.Ε.Κ.Ε., δηλαδή των στοιχείων εκείνων που ζυμωμένα μέσα στον αγώνα των δυο πρώτων δεκαετιών του αιώνα, είχαν άμεση σχέση με τα προβλήματα του λαού έστω και με συγκεχυμένα ιδεολογικά κριτήρια, αλλά με γερές λαϊκές ρίζες. Η αντικατάστασή τους από ριζοσπαστικά στοιχεία «επαναστατικού εγκεφαλισμού», ασύνδετα με τους λαϊκούς αγώνες, η εσωκομματική διαπάλη, που συγκλονίζει το κόμμα όλη τη δεκαετία του 1920, οι διαγραφές, οι δυσφημιστικές επιθέσεις, οι αποχωρήσεις, οι επεμβάσεις της Κομμουνιστικής Διεθνούς, οι επιθέσεις ενάντια σ' όλες τις αποχρώσεις του αστικού χώρου, ακόμη και ενάντια των αγροτικών κινημάτων, η θέση για τη Μακεδονία και Θράκη, στέκουν καίρια προβλήματα που κάνουν τα λαϊκά στρώματα δύσπιστα απέναντι σ' αυτό το καινούργιο κόμμα. Δυσπιστία που εκμεταλλεύτηκε περίτεχνα το κόμμα των Φιλελευθέρων και τα άλλα βενιζελικά πολιτικά μορφώματα.

[Α. Ρήγου, Πολιτικές εκφράσεις στη Β΄ Ελληνική Δημοκρατία, σσ. 209-210]

ΣΠΟΥΔΗ